

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadéhvatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Kályban kákos korvra:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidákra postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hófű és
Gazdag utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadéhvatal:
Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Amennyiben kátrerek visszatérnek
vagy megérdekre nem vállalkozk.

Hírdetések és hirdetések a
kiadéhvatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD július 1.

Nehéz reparálni.

Lehetetlen parlamentárizmusról beszélni ott, hol egy párt kezében van a hatalom és minden válság csakis ez egy párt ke retén belül oldható meg. Lehetetlen állapot az, hogy van egy párt, mely más-más tagjai útján ugyan, de minden körülmények között uralkodik s egy ellenzék, mely minden körülmények között ellenzék marad s nem létezőnek tekintve a létező állapotokat, utópiákért reális hasznokat ejt el.

A delegációkban tárgyalják az érdekeinket leginkább érintő dolgokat s ott a néppárton kívül nincs ellenzék, a Házban csinálják a törvényeket s ott mindig kisebbség az ellenzék s ha győz is, csak urat buktat, új urat segít a hatalomra, de elveit soha.

Soha egy utópia miatt, mert a létező 67-es alapon álló életet nem létezőnek tekintik.

Ez a lehetetlen állapot az a parlamentárizmussal ellenkező parlamenti élet, ez szüli az obstrukciókat, melyek a többségben a hatalmi létfentartás erőlködését váltják ki a nemzeti aspirációk, sőt vitális érdekek rovására s ez a lehetetlen állapot okozza azt, hogy a leghevesebb obstrukciók vége — semmi.

Az ellenzék most vette észre, hogy az ország érdeke nem párttaktikai téma, mit felkapunk vagy elejtünk taktikai szempontok szerint.

Régóta aludt már a nemzet. Most egy becsületes tiszta kezű ember kormányzása alatt ébredni kezdett, és ébredő szemébe az ellenzék olyan fényes képet tárt — összes aspirációi lehetőségét, sőt kezdődő valóságát, — hogy tűz szállt a szívekre s bucsut járt a nép a fővárosba az ellenzék érdekében.

Most azt mondják e felébredt népnek, hogy csak álom volt, a mit látott. Új kormány jött és semmit sem hozott, de hát a párt, minden párt belényugodott s engedte, hogy semmi nélkül jöjjön.

A reakció kitört a népből.

Papp Zoltán urat nem fogadta Tiszalök választó népe s a többi ellenzéki honatyák se teszik ablakba a kerületeik véleményéről szóló híreket.

Reparálni kell tehát. Hamar és alaposan reparálni. De hogyan? Dobjuk a viharzó tengerbe Jónást, azaz Kossuth Ferenczet, úgy felszabadulunk a bánál kötött paktumból s kijutunk a szószból.

Juszt Gyula azonban egyebet mond s az adott szót többre becsüli az ebből származó kárnál. Kossuth és nyolcz társa kilépett a pártból, de egy küldöttség visszatessékelt. Mit fog csinálni tovább e párt? Nem tudjuk.

Bajos ekkora hibát reparálni s kiáltvánnyal bizonyítani a népnek, hogy az obstrukcióból természetesen következő károkért semmit sem kapni — győzelem.

Lehetetlenek a mi mostani pártviszonyaink — új pártalakulás hozhat rendet és értékes munkát.

A mai ismét viharos gyűlés lefolyását így írja tudósítónk:

A képviselőház ülése.

Budapest, július 1.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök, *Lukács* László, *Kolozsváry* Dezső, *Plósz* Sándor, *Darányi* Ignác, *Wlassics* Gyula, *Láng* Lajos és *Tomasics* Miklós miniszterek.

Az irományok előterjesztése után

Endrey Gyula felolvassa a feleletre váró interpellációk és indítványok jegyzékét.

Elnök: Napirend előtt *Rakovszky* István és *Nessi* Pál kívánnak felszólalni.

Az 1890: XXX. t.-cz.

Rakovszky István: Tegnap a miniszterelnök kijelentette, hogy a 99: XXX. t.-cz. módosítását, esetleg más törvényvel való kicserélését óhajtja létesíteni.

Fichler Győző: Az lehetetlen.

Rakovszky István: E törvényezik az összes pártok hozzájárulásával hozott, azért annak megváltoztatását csakis az összes pártok hozzájárulásával lehet megtenni. Azt hiszi, hogy e t.-cz.-hez valamennyien ragaszkodnak, mert ez az egyedüli út, amely az önálló vámterülethez vezethet. Nyilatkozatot kér erre nézve a miniszterelnöktől.

Polonyi Géza: Oszítja *Rakovszky* nézetét, de az ellen kifogása van, hogy ebben a tárgyan, amely ugyanis napirenden van, *Rakovszky* napirend előtt szólaljon fel.

Elnök: Kijelenti, hogy *Rakovszky*knak azért adta meg a felszólalási jogot, mert nemcsak a maga, de a párt nevében is óhajtott felszólalni.

Héderváry magyaráz.

Khuen-Héderváry miniszterelnök: Azonnal kíván felelni *Rakovszky* szavaira. (Halljuk! Halljuk!) Rájött arra, hogy a kiegyezésnek szü-

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A csizmatisztító káplán.

Irta: *Lakos* Lajos.

Kérem, ne tessék valami antiklerikális érzelmekkel gyanúsítani, mert előre is kijelentem, hogy azoktól ép oly távol állok, mint *Makó* Jeruzsálmától.

Mint tán tetszik is tudni, én bebarangoltam *Tónát*, *Boronyát*; innen átrándultam a kicsiny, de szabadlevegővel telített mecsaras *Romániába*, a dulcsásza hazájába; majd a fokhagyma és rózsáillattól áradozó s az igazhívőket keresztényi szeretettel karóra huzó *Bulgáriába*; később a földi halandókat kába és kéjes mámorba ejtő odalisk k édenébe, a nagyszakállu próféta erkölcsös országába, végre pedig a hasznos fügefalevelek kies és árnyas és a vérszomjas zsebkek, kurdok és cserkeszek által lakta klasszikus *Kis-Azsiába*. Nem is szólok arról, hogy a zsidók ősi hazájába, *Palesztinába*, majd az egykor rettegett *Xixes* nagybirodalmába, a művészi kivitelű szőnyegek hazájába, *Perzsiába*, azután *Faraó* nemzetségének bölcsőjéhez, a sivatagok pyramisaihoz, no meg végül az indiai hollandi sárgalázás gyarmatokban képzeletben egy kis ruttsert is csináltam. Ezen képzelet az igaz, hogy igen prózai okok, vagyis az ugynevezett

aprópénz hiánya miatt csupán elmélet maradt, miért is annak megvalósítását kedvezőbb viszonyok beálltáig ad *græcas calendæ* el kellett halasztanom.

Mint tehát látni tetszik, én olyan . . . cuczilista . . . azaz akarom mondani . . . internacionalista vagyok, ki mint ilyen, ezen univerzális nemzetiségem mellett már-már félig török és félig persa is voltam, sőt egy szép napon egy még szebb *Száli* cseppentett vérpiros ajkairól felém röpülő bájos mosolyáért majdnem egészen *Izrael* fia is lettem.

Igy tehát szerettem és szeretem én a világot minden nációját; ép ezért tisztelem is azok mindegyikének vallását is.

Nem bánom én, ha a mai legmodrabb nemzetiséghez, a magyar, bulgár, török, albán, hottentót avagy ép a szerb nációba tartozék és legyen annak papja tiszteletes, tisztelendő, rabbi vagy hadzsi (baba), parintya vagy nem tudom én melyik *Buddha* isten szolgája, az nekem tout egal, mert ha gráczák osztogatásával rendelkezhetném, keresztény, muzulmán, semita vagy *buddha* kegyekkel tüntetném ki őket.

Ezek szerint tehát soraimban semmi célzat nem lehetvén, egy tendencia tehát teljesen ki van zárva.

Mindennek daczára nagyobb biztonság okáért kijelentem még azt is, hogy leírásom hőstét, a »csizmatisztító káplánt« nem helyből, de mégcsak nem is a francia kongregá-

cionális elűzött alakokból kölcsönöztem ki, hanem a minden oroszok egykori hatalmas fehér csárjának *III. Sándornak* egykori egyházi gárdájából rántottam elő.

Ezt különben már maga a hőstém neve is bizonyítja, mert hiszen mikor a szentelt víz alá tartották, *Polozkov* *Nikolai* nevet adtak neki.

Atyja, ki *Liban* városának egyik legkülönb utczájában mint egy negyedrangú házdvornikja kioldott nagy családjával, midőn a kis *Nikolai* a reá öntött hideg víz hatása alatt tud-jének erejét a picziny száján kiadott erős hangokkal bemutatta, úgy hogy a templom belseje csak úgy remegett a visszhangtól, tüstént arra gondolt, hogy ha mindenét reá áldozza is, de fiából papot csinál.

Mivel a kis *Nikolai* igen szorgalmas és eszes fiu volt, egy papnöveldebe került.

Emellett csinos és ügyes is volt a gyerek, miért is az orosz klérus majd hamar megszerette s hol egyik hol másik lelkész magához vette.

Mielőtt még felszentelték volna, utolsó éveiben egy durgazdag főúri családból származó főpásztornál volt ellátáson, ki is őt mint fiát tekintve, minden utazása alkalmával magával vitte s így a nagy társadalmi életbe bevezette, szóval egy lebecemenn embert faragott belőle.

Azonban mert semmi sem tarthat örökké, a nagylelkű patronus életének is fonala szakadt

net előtti tárgyalása nagy nehézségbe ütközik. Hangsúlyozza, hogy az ország érdeke föltétlen megkívánja, hogy a kiegyezés mielőbb elintéztessék. Hajlandó az egész nyarat itt tölteni a Házban, csak hogy tüzetesen letárgyalhassák a kiegyezést. Ami a 99: XXX. t.-cikket illeti, a kormány a Széll-formula alól bizonyos kivételt kérne az ország érdekében. Ez nem elvi, csak föltételes kivétel lenne. A törvénynek csóija tulajdonképpen már úgy is elesett. Rakovszkyt, de a Házat is figyelmezteti, hogy egy hasonló tárgyalás alkalmával Széll azt mondta volt, hogy a paktum konsumálva van. (Zajos ellentmondás a szélsőbalon. Felkiáltások: Nincs is paktum.) Neki azonban az a meggyőződése, hogy az ilyen paktumok helyett nyíltan kell elintézni az ügyeket az ország színe előtt. (Helyeslés jobbról.) Nem zárkózik ugyan el attól, hogy érintkezésekre lépjen a pártvezérekkel minden obligó nélkül, de hogy a kormányt lekösse valamelyik párt, vagy pártok iránt, azt helyeselni nem tudja. (Tetszés jobbról.)

A kormány nem szerződésre kért engedélyt, hanem előzetes, minden kötelezettséget kizáró tárgyalásokra. Hogy amidőn az autonóm vámtarifát el kell készíteni, legyen már bizonyos anyag a kormány kezében a szerződések megkötésének megkönnyítéséhez. Reméli és akarja, hogy a vámtarifa és a szerződések mielőbb letárgyalhassanak. Az ő tegnapi kijelentése csak figyelmeztetés volt, hogyha szükséges lesz az ország érdekében, erre vonatkozólag megteszi az említett lépést. Kéri válaszában tudomásul vételét. (Zajos helyeslés a jobbon, ellentmondások a szélsőbalon.)

Polonyi Géza: Ohó! ezt a jogunkat nem fogjuk elengedni.

Kossuth Ferencz: Kijelentette tegnap, hogy részéről akkor akar e dolog érdemleges tárgyalásába bele menni, amikor az a Ház előtt fekszik. De kijelenti, hogy abban a törvényben az ország érdekeinek védelmét, garanciáját látja, nem hiheti, hogy erről bármelyik párt is lemondhatna. Ezért megvárja, minő előterjesztéseket fog tenni a miniszterelnök. (Helyeslés.)

Az új honvédelmi miniszter első tűzben.

Nessi Pál: A póttartalékosoknak az aratási időben való behívása ellen szól. 28 napos fegyvergyakorlatra hívták be a póttartalékosokat most, az aratás és nyári mezeti munkák leg-sürgősebb idején. Törvényellenes és sérelmesnek tartja ezt. A minisztert még nem ismeri ugyan, de feltételezi róla, hogy jó magyar ember és nem fog ilyen sérelmes dolgot megengedni. Választ kér. (Helyeslés.)

Kolozsváry Dezső: Az ügyről sürgősen informáltatni fogja magát és választ majd ez-

s a mi Nikolájunk ismét a maga gyenge erejére lett utalva.

Mivel a klérus a fiu jólétét szinte irigyelte, most már nem rajongott többé érte. — Végre mégis az utolsó évben egyik archimandrita megkönyörült rajta s hajlandónak mutatkozott ellátásra magához fogadni azon feltétel alatt, ha elbocsájtandó inasa helyett annak teendőit végezi.

Az okos fiu helyzetét felismerve és sorába beletörődve szorgalmasan végezte inasi teendőit. Majd egy év múlva pappá szentelték. Ez alatt az idő alatt azonban urának, az archimandritának kegyeit annyira megnyerte, hogy őt el nem bocsájtá, ígervén, hogy leg-feljebb egy év leforgása alatt mint valóságos káplánt egy jó plebánián el fogja helyezni.

Nicolájunk kapott az alkalmon, mert hisz már most az inas teendői alól fel lett mentve s azonkívül Liban igen kedves társadalmi város volt.

Alig telt el azonban egy fél év, gyászba borult az egész egyházmegye, mert 1863. évben meghalt a püspök. A harangok tompa moraja és zugása és a papság hulló könyei kísérték utolsó útjára az agg főpapot.

(Vége köv.)

után adja meg. (Nagy zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Mikor?)

Bakonyi Samu: A véleményét halljuk!

Nessi Pál: Szavainak félreértéseiről szólni fel. O nem akar aratás után feleletet e kérdésre, hanem most. (Ugy van! a szélsőbalon)

Polonyi Géza: Talán azt várják, hogy az aratást elhalasszák.

Szentiványi Árpád: Mint a VI. bíráló bizottság elnöke kijelenti, hogy **Károly József** megbízó levele kifogás alá nem esett.

Elnök: A szokásos 30 napi fenntartással igazoltatik. Es most következik a napirend.

Megújult harc.

Barabás Béla: Az elhangzott programbeszéd után nekünk két kötelességünk van: megbírálni azt és állást foglalni azzal szemben. Első sorban a honvédelmi miniszterhez szól. Tisztelt miniszter ur, e Háznak a levegőjét meg kell szokni. (Tetszés.) O t, ahol eddig működött csak föltétlen engedelmséget látott, itt azonban másképp megy ám minden. Itt a képviselők egyes kérdéseire felelni kell és nem szabad olyan mulasztást elkövetni, mint az imént tette. Az nem volt felelet: kategorice kell válaszolni, lehet-e ilyet megtenni, vagy nem. (Ugy van! a szélsőbalon.) A miniszterelnökhöz szól ezután és pedig először a személyéhez. Kérde, hogy micsoda kvalifikáció képezte arra, hogy a miniszterelnök — annyi sok kiváló magyar politikus mellőzésével — bár az itteni viszonyokkal ösmeretlen, ideküldetett az ország ügyei vezetésére. Annyit tudunk róla, hogy Horvátországban a magyar dolgokat tönkretette, csaknem lázadásba sodorta a horvátokat. A miniszterelnök az erőszakosság jegyében született és azt hiszi, nem csaldók midőn azt mondja, hogy őt csak azért küldték ide, hogy erélyes kézzel magához ragadja a vezetést. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.)

Különösnek tartja a mai politikát. Mi egymás ellen harcolunk, elveinket fűjük, ahelyett, hogy egységt erővel Ausztria ellen fordulnánk. (Ugy van! a szélsőbalon.) A miniszterelnök azt mondta, hogy rendithellen hive a 67-es kiegyezésnek. Ebben szemben találja magával a pártot, ezért kár volt idejönnie. Itt a Házban az alkotmányos rend helyreállításáról beszél a miniszterelnök. A Kossuth lakásán történt tárgyalásokon pedig a békét, a békét és ismételten csak a békét hangoztatta és óhajtott. E két fogalom között pedig nagy különbség van. A békének vannak előfeltételei és csak akkor állhat be az alkotmányos rend helyreállítása, ha azokat az előfeltételeket teljesítik. (Ugy van! a szélsőbalon.) A tárgyalások során, amelyet a miniszterelnökkel folytattak, semmi megállapodás nem jött létre. A párt folytatni fogja küzdelmét nem a nemzeti vívmányokért, hanem a nemzet sérelmeinek orvoslásáért. (Tetszés a szélsőbalon.) A párt a történetek után kijelentést várt a miniszterelnöktől a nemzeti követelményekre nézve és amidőn erről tegnapi programjában nem nyilatkozott, ez nem egyéb, mint a pártnak egyenes becsapása. (Zajos Ugy van! a szélsőbalon.)

Elnök: E kifejezésért megint.

Barabás Béla: De azt kell kérdezzé mindenekelőtt, ösmeri-e a miniszterelnök a mi nemzeti törekvéseinket, aspirációinkat? Ha nem ismeri, akkor sötétben van, ha pedig ismeri és mégis hallgat róla, hát ez nem jelent egyebet, mint azt, hogy egyenesen az ellenzék kiirtására törekszik. Ha komolyan, becsületesen óhajtaná a békét, már tegnap nyilatkoznia kellett volna a nemzeti törekvésekre vonatkozólag és pedig olyan kötelező nyilatkozatot kellett volna tennie, amelyet a többség magáévá tesz és a koronás király jóváhagyott. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.) Tegnap a miniszterelnök a magyar nyelvről szólva mélyen hallgatott a hadsereg nyelvét illetőleg. A kormányelnöknek ugy erre vonatkozólag, mint arra, hogy a magyar katonai iskolákban magyar tannyelv legyen kizárólag, magyar ezredknél magyar vezénylet, czimer, jelvények behozatalára és a gyűlölt Gotterhaltének elhagyására kötelező nyilatkozatot kell tennie. Ha ezt nem teszi és kellő garanciát erre nézve nem ad, kijelenti, hogy a küzdelmet, bármennyien lesznek is számszerint, folytatni

fogják. (Viharos taps a balon és szélsőbalon.) A miniszterelnök tájékozatlan, különben nem oza volna be a kabinetbe Tomasicsot. (Viharos zaj a szélsőbalon.)

Mikor a miniszterelnök megjelent, már akkor azzal a feltevéssel jött, hogy vagy lecsöndesíti az obstrukciót, vagy összetöri az ellenzékét. Amde csaldók. (Ugy van! a szélsőbalon.) Bolond állapot ez, megobstruálni mindent, (Zajos kiáltások a jobboldalon: Végre beösméri) de hát a miniszterelnök ur azzal jött, hogy békét akar. Hát tessék megteremteni a békét, tessék megszüntetni e bolond állapotot. (Ugy van! a szélsőbalon.) De a miniszterelnök béke hirdetésének más volt a célja: meg akarta kapni a határidőhöz kötött javaslatokat.

Olay Lajos: Azt hitte, hogy belemegyünk a kelepczébe.

Barabás Béla: Tessék miniszterelnök ur, itt az idő, a fordulópont, ha nemzeti sérelmeink orvoslására kötelező nyilatkozatot tesz, meg van a béke, ha nem folytatjuk a harcot rendtletlenül tovább. (Viharos éljenzés a szélsőbalról.) A miniszterelnök programjával nincs megelégedve, mert abban a párt becstületes küzdelmét illetőleg semmi ígélet nincs. Kijelenti, hogy a nemzeti követelések iránti harczukban feltartóztatlanul mennek előre. (Viharos éljenzés, taps a szélsőbalon. A szónokot körülfogják és perczeig ovációnlják.)

Elnök: Az ülést 5 percze felfüggeszti.

Szünet.

Az új horvát miniszter.

Tomasics Miklós: Már tegnap felszólt volna, csak azért nem tette, mert hallani akarta azokat a tételeket, melyeket az ellenzék kifogásolt. Tegnap az ellenzék vezére azt kifogásolta, hogy őt, mint hazafiatlan embert befogadták a kabinetbe. (Viharos zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Igaza volt!) Olvasta a lapokból is az ő személye iránti kifogásokat. Ma Barabás Béla kifogásolta azt a beszédét, hogy a hadseregben csak akkor lesz joga Magyarországnak a magyar nyelvet követelni, ha 20 millió magyar lesz. Ilyet ő nem mondott. (Nagy zaj az ellenzéken.) Beszédéből egy passzust kiragadni és azt kritizálni nem lehet. Ez a rész összefüggésben volt az ő egész beszédével. (Viharos zaj, ellentmondás az ellenzéken.) Ki akarja magyarázni szavait, argumentációja az volt: Az ellenzék egy tagja azt mondotta volt, hogy az önálló magyar hadsereg követelését 20 millió magyarnak csak van ereje kivívni. Hát ő erre nézve mondta azt, hogy leszállítsa az ellenzéki szónok beszédét a maga értékére, hogy ez nem éppen időszertű, mert nincs még 20 millió magyar. Ő ezzel nem akart guoyolódni. (Viharos zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: No még csak az kellett volna. Ki is dobtuk volna.) Az más kérdés, hogy az ő sillegismusa, melyet az ellenzék félreértett paralogismussá, szerencsés volt-e vagy nem. Kijelenti, hogy a kormányelnök nem azért vette őt maga mellé, hogy ezt az argumentációját megtette, hanem azért, mert tudta róla, hogy ő a magyar-horvát testvériség jó viszonyát ápolni akarja. Hogy az ellenzék őt támadja, annak csak örül, mert legalább több olyan horvát-magyar kérdés nyer majd megoldást, amely föltétlen szükséges mielőbb. Most csupán annyit óhaj megjegyezni, politikailag majd máskor nyilatkozik. (Helyeslés a jobbon.)

Az új miniszterelnök üdvözlése.

Győr város és Győrvármegye együttesen monstre küldöttség útján fogja tolmácsolni e két törvényhatóság közönségének tiszteletét, szeretetét, üdvözlését és szerencsekívánatait az új miniszterelnöknek. Kautz Gusztáv dr. a győrvárosi szabadelvű párt nevében a következő táviratot küldte a miniszterelnöknek: Fogadja nagyméltóságod kormányralépte alkalmából egy negyedszázad óta magas személye iránt szívünkben táplált mély tiszteletünknek és ragaszkodásunknak, úgy azon kívánságunk-

nak kifejezését, hogy a haza javára irányzott államférfiai munkásságát magasztos intenczióinak megfelelő fényes siker koronázza. Győr város mai közgyűlésében Laszberg Rudolf gróf főispán a miniszterelnöknek küldöttség által való üdvözlését indítványozta. A megye és a város együttes deputációját a főispán fogja vezetni. A város nevében a főispán indítványára a következő üdvözlő távirat ment a miniszterelnöknek: Régi, mély tiszteletének érzetében őszinte hálójának és igaz ragaszkodásának tudatában legmelegebben üdvözlő nagyméltóságodat miniszterelnöki kinevezése alkalmából Győr szab. kir. város közönsége nevében Zschmeister polgármester.

Parlamentari képviselő.

Mérey Lajos, Nyitramegye egyik vezérifia a legutóbb tartott vármegyei közgyűlésen érdekes kérdést fojtogatott. Azt igyekezett megvilágítani, hogy a választó-kertületeknél mily hátrányban van a magyarság a nemzetiségekkel s Magyarország Erdélylyel szemben. E végből 12 erdélyi város képviselőinek számát szembeállította 12 magyar városával. Ezek szerint a 12 erdélyi városnak (Abrudbánya, Bereczk, Erzsébetváros, Gyulafehérvár, Kézdivásárhely, Marosvásárhely, Oláhfalva és Szék, Szepsiszentgyörgy, Szamosújvár, Székelyudvarhely, Vizakna) van 75.000 lakosa, 5130 képviselő-választója és 13 képviselője. Tehát 5770 lakosra, illetve 394 választóra esik 1 képviselő. A 12 magyar városnak (Arad, Békés, Czegléd, Debreczen, Hajduböszörmény, Hódmezővásárhely, Kiskunfélegyháza, Kecskemét, Makó, Pécs, Szeged, Szentes) van 555.000 lakosa, 39.200 képviselő-választója és 16 országos képviselője; 34.680 lakosra, illetve 2450 választóra esik 1 képviselő. Vagyis, ha az erdélyi városok az említett magyar városok számarányában választanának képviselőt, 13 helyett két képviselőjük lenne csak; míg, ha a magyar városok is az erdélyiek arányában választanának, 16 helyett 99 képviselőt, 83-mal többet küldenének a képviselőházba.

19 felvidéki megyét (Arva, Bars, Bereg, Gömör, Hont, Esztergom, Liptó, Máramaros, Nógrád, Pozsony, Sáros, Szatmár, Szepes, Trencsén, Turóc, Ung, Ugocsa, Zemplén, Zólyom) 17 alvidéki megyével (Baranya, Békés, Csanád, Csongrád, Fehér, Győr, Hajdu, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Komárom, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Somogy, Szabolcs, Tolna, Vas, Veszprém, Zala) összehasonlítva, lényeges hátrány látható az utóbbiakra. A felvidéki megyék lakosainak száma 3.650.000 lélek, az alvidékieké 6.000.000. Előbbiek 89, utóbbiak 90 képviselőt választanak. A szegényebb, műveletlenebb és kevésbé magyar felvidéken minden 41.000 lakosra egyik egy képviselő, az alvidékeken csak minden 66.000 lakosra.

A tizenöt erdélyi megyét (Alsó-Fejér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos, Udvarhely) tizenöt magyar megyével (Baranya, Békés, Csanád, Csongrád, Fehér, Győr, Hajdu, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Somogy, Szabolcs, Tolna, Vas, Zala) szembeállítva, az erdélyi megyék 2.876.000 lakosa és 70.000 választója 55, míg a 15 magyar megye 5.600.000 lakosa és 253.000 választója 80 képviselőt választ. Az erdélyi megyékben 45.000 lakosra és 1280 választóra, a legmagyarabb megyékben 70.000 lakosra és 3710 választóra esik egy képviselő. Mindezekből azt látja Mérey beigazoltnak, hogy a választókerületek a magyarság rovására alakítottak meg.

Kossuth Ferencz és a függetlenségi párt.

A függetlenségi párt tegnap esti konferenciája tudvalevőleg 3 tagu bizottságot küldött ki, hogy keresse fel Kossuth Ferencz pártelnököt és oszlassa el azokat a félreértéseket,

amelyek az elnököt arra készítették, hogy a tegnapi est során az értekezletet annak befejezte előtt többemagával elhagyta, sőt annak a szándékának adott kifejezést, hogy a párt elnöki tisztségét leteszi. A megbízottak, névszerint Rátkay László, Papp Elek és Krasznai Ferencz ma d. e. fél 10 órakor meg is jelentek Kossuth lakásán és vele egy óránál tovább tartott eszmecsere folytattak, melynek során kiderült, hogy csakugyan némi félreértések szolgáltak az eddigiek alapjául. A megbízottak azt a benyomást nyerték, hogy ezek a félreértések — melyeknek itt-ott látszólag tényleges alapjuk is van — nem annyira súlyos természetűek, hogy a vezérnek meg kellene emiatt válnia a pártjától és hogy a párt kénytelen legyen Kossuth Ferencz vezetését nélkülözni. A küldöttség közbenjárása máris sokat oszlaltott el e félreértésekből, a többi majd a ma este 6 órakor tartandó konferencia fogja elvégezni.

Ertesztésünk szerint a párt előleges rövid tanácskozása után, illetve a kiküldöttek beszámolója után testületileg fog elmenni Kossuth Ferenczért és nincsen semmi kétségünk, hogy Kossuth a hívásnak engedni fog. Csak hogy ennyi érzékenykedéssel bajos ám komoly politikát folytatni.

A kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara szerdán, július hó 1-én teljes ülést tartott, Huzella Gyula kir. kereskedelmi tanácsos elnöke alatt.

A felolvasott elnöki közlések felsorolják a kamara működése körében a május 20-iki ülés óta előfordult mozzanatokot, amelyekről már annak idején megemlékeztünk. A titkári jelentés pedig a kamarai iroda ügyforgalmát, a pénztárnok jelentése pedig számot ad a kamarai pénztár állapotáról. Mindhárom jelentést tudomásul vették.

A kereskedelmi miniszter a munkások baleset ellen való biztosítása tárgyában készült törvényjavaslat-tervezetere véleményét kért, a melyre a kiküldött ad hoc bizottság előterjesztette javaslatait. E szerint a bizottság a javaslatot helyesnek tartja és ajánlja, csupán néhány csekélyebb módosítást ajánl; így a kártalanítás alapjául nem a megelőző, hanem a baleset bekövetkezésekor élvezett javadalmazás veendő; a költségvetésen túl szükségessé váló költségek ne a pénztárt, hanem a kereskedelmi tárczát terheljék; az igazgatóság határozata ellen felebezésnek legyen helye; szükséges lenne orvosszakértők szervezése; az elkészletten beadott felebezések is érdemleges elintézészt nyerjenek. — Az ad hoc bizottság javaslatát elfogadták.

A cheque-ről szóló törvényjavaslat tervezetének tanulmányozására és javaslattevével céljából kiküldött ad hoc bizottság a javaslatot némi módosítással törvényerőre emelendőnek tartja s örömmel üdvözlö. — Vita nélkül elfogadták.

A budapesti és debreczeni társkamara pártolás végett megküldötték az országgyűlés munkája és a politikai viszonyok tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratukat. — A kereskedelmi és iparosok javasolják, hogy a teljes ülés a társkamara átiratai felett egyszerűen térjen napirendre; az iparos osztály e mellett javasolja még, hogy a teljes ülés értesítse a debreczeni társkamara, miszerint a szóbanforgó ügyben teljes egészében osztja azon felfogását, hogy a kamarák nem illetékesek a képviselőházban folyó küzdelem befolyásolására. — Elfogadták azon javaslatot, hogy a kérdés felett napirendre tér a teljes ülés.

A m. kir. államvasutaknak az osztrák-magyar-orosz határforgalomban életbeléptetett új díjtételekre vonatkozó átirata folytán a kereskedelmi osztály a díjszabás-tervezetben a chamotte kövek, aszfalt-, földem-, papírlemezre

vonatkozó díjtételek létesítését és a díjszabásokra Mezőtelegd állomás bevonását tartja szükségesnek. — Elfogadták.

A kereskedelmi osztály javasolta, hogy a teljes ülés térjen napirendre a kolozsvári társkamara pártolás végett megküldött azon felterjesztése felett, hogy a megszünt czegek a cégjegyzékből hivatalból töröltessenek. A társkamara átirata felett napirendre tértek.

A »Verein der am Colonialwaarenhandel Betheligten firmen« bécsi egyesület megkeresésére a kereskedelmi osztály javasolja a teljes ülésnek, hogy írjon fel a thea vámjának leszállítása iránt a miniszterhez. — Elfogadták a javaslatot.

A kereskedelmi és ipari osztályok javasolják, hogy a magyar újságkiadók országos szövetségének megkeresése folytán, a kamara a maga hatáskörében hívja fel az ipari és kereskedelmi közönség figyelmét az újsághirdetésekre fontosságára és minél gyakoribb igénybevételeire. — Az osztály javaslatát elfogadták.

A kereskedelemügyi miniszter véleményét kért a kamarától, hogy a pénzszerények és tressorok kivéssenek-e a megrendelés-gyűjtési tilalom alól. Az iparososztály azt javasolja, hogy a kérdéses ipari cikkek kivételét ne véleményezze a kamara. — Eppen így nem javasolja az iparososztály a calcium carbid kivételét a megrendelési gyűjtési tilalom alól. — A javaslatokat elfogadták.

Biharvármegye alispánja véleményét kért Mező-Telegd községben a marhaus kimérésének korlátozása tárgyában; az iparososztály az alispán megkeresése folytán javasolja, hogy a kamara azon véleményének adjon kifejezést, miszerint Mezőtelegd községben a huskimérés számhoz kötöttségének megszüntetésével a husmérés szabad gyakorlása újból visszaállíttassék. — Helyesléssel fogadták a javaslatot.

Az országos malomegyesület azon megkeresésének, hogy a malomipar körében észlelt visszaélések megtoroltassanak, pártolását javasolta az iparososztály a teljes ülésnek. — Elfogadták.

Biharvármegye alispánja áttette a sárréti járás főszolgabírójának hozzáintéztelt előterjesztését, hogy felterjesztés intézessék a kereskedelmi miniszterhez az iránt, miként Bihar-Nagy-Bajom község lakosságának valamely, például a debreczeni dohánygyár gyékény-ponyva szükségletének elkészítését biztosítsa. Az iparososztály ülés javasolja a teljes ülésnek, hogy e tárgyban az alispán megkeresésének bevárása nélkül intézzen önálló felterjesztést a miniszterhez. — A felterjesztés intézését elhatározta a teljes ülés.

Kolozsvár város törvényhatóságának a hazai ipar és kereskedelem fellendítése tárgyában hozott s pártolás végett megküldött határozatára, Nagyvárad város tanácsa a kamara véleményét kérte. — Kolozsvár város határozatának pártolását véleményezi a kamara.

Biharvármegye alispánja véleményét kér a kamarától Belényes község husvágatási szabályrendeletére. — A szabályzat jóváhagyását egész terjedelmében véleményezi a kamara teljes ülése.

Kirándulás Boszniába.

A budapesti idegenforgalmi és utazási vállalat igazgatósága értesítette a kamarát, hogy a temesvári társkamara szeptemberben Boszniába, Hercegovinába és Dalmáciába kirándulást tervez s annak rendezését a nevezett igazgatóságra bízta. A kirándulásban a kamarai köteleken kívül álló egyének s ezek családtagjai is résztvesznek. Ha a kamara székhelyéről a kirándulásra 30-an jelentkeznek s azok egyszerre indulnak Budapestre, vagy a boszniai határállomásra, külön díjmérséklésben részesülnek. — A kamarai irodának adták ki, hogy hívja fel az érdeklődők figyelmét a kirándulásra.

Az új miniszteri intézkedés.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara pártolás végett megküldötte a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó újabb miniszteri intézkedés ellen a miniszterhez intézett sürgős felterjesztését. A szegedi kamara arra kéri a minisz-

tert, hogy a pékműhelyekből vasárnapokon egész nap engedtesék meg az árusítás és házhoz szállítás; a pék'ipari munkálatok vidéken vasárnap este 9 órakor megkezdhetők legyenek. — Az ipari és kereskedelmi üzletek déli 12 óráig nyitva tarthatók legyenek s ez alól csupán a 20.000 lakos számot meghaladó városokban június, július és augusztus hónapokban legyen kivétel a 10 órakor kezdődő szünettel.

Czeglédy Jenő a pékek érdekében szólal fel.

Milibák József szintén a pékek helyzetét fejtegeti szakszerűen s ajánlja, hogy a szegedi felterjesztéssel egyértelműleg írjon fel a kamara a miniszterhez.

A teljes ülés ilyen értelemben határozott.

A katonák német átíratái.

Czeglédy Jeremiás beltág szóvá tette, hogy a katonaság német nyelvű átíratokat intéz a kamarához. Van-e erről az elnöknek tudomása. Küldje vissza ezeket a kamara.

Elnök: a kamara ez ellen nem tehet, el kell fogadnia a német átíratokat.

Dr. Hoványi Géza nem oztok az elnök felfogásában. A német nyelvű átíratok sok kárt okoznak az iparosok és kereskedőknek, akik nem bírják a német nyelvet. Van utasítás is a magyar nyelv használatára. Ezt egyideig respektálták is, de utóbb teljesen mellőzik. Jövőre is tartásába az utasítást. Ha a német átíratok ragaszkodnak, fordításban küldjék meg magyarul is az értesítéseket. Ez nem érinti a hadsereg szellemét.

Dr. Sarkadi Lajos titkár felvilágosításul hozza fel, hogy a kamara autonom testület s nincsen azon névjegyzékben, amelyek részére a hadsereg magyarul köteles az átíratokat küldeni. Bizonyos hirdetésekéről van szó, amelyeket esetleg nem küldenek meg, ha magyarul nyelven kívánja a kamara, pedig ez által az iparosok károsodnának. A kamara mindig készséggel ad felvilágosítást, esetleg lefordítva küldi meg a katonai hirdetményeket az ipartestületnek.

Huzella Gyula elnök ipari szempontból tartja fontosnak a katonai átíratokat, hogy résztvehessenek az iparosok a hadsereg részére szóló szállításokban.

Dr. Hoványi Géza nem ausztriai, hanem a magyarországi katonai megkeresésekre értette felszólalását. Példákat hoz fel, hogy a helybeli parancsnokságok is német átíratokat küldenek. Az ezredparancsnokságot keresse meg a kamara, hogy magyarul írjanak át.

Reismann Mór osztályelnök azon indítványát fogadták el, hogy a katonai magyar átíratok dolgában a kereskedelmi miniszterhez írjon fel a kamara.

Végül dr. Sarkadi Lajos titkár részére egy havi szabadságidőt engedélyeztek.

UJDONSAGOK.

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed küszöbén bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz, akik elveinket és irányunkat ismerik s méltányolják. Nehéz időkben becstellessé álltuk meg helyünket, s hiszszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem annál nagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destruciv irány ellen.

Programunkat ismeri a közönség. Célunk egy minden politikai párttól független kath. irányú lapot adni, mely Nagyvárad és Biharmegye érdekeit védve, e mellett hü

tökre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb fővárosi eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak bőveket és hűeket, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városairól.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolói, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresztény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A »TISZANTUL« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre	— — — —	16 kor.
Negyedévre	— — — —	9 »

Helyben házhöz hordva:

Egész évre	— — — —	20 kor.
Negyedévre	— — — —	5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre	— — — —	24 kor.
Negyedévre	— — — —	6 »

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetés díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Nagyvárad Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velenche >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.50	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad

	Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	—	3.—	5.34	7.20	9.53
Rontó >	8.37	10.49	—	—	3.05	5.41	7.25	10.00
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	—	3.11	5.51	7.31	—
V.-Velenche >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13	
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30	
N.-várad áll. érk.	—	—	—	—	6.18	—	—	10.32

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 perzig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* Nagy Márton főszolgabíró székfoglalója. A központi járás kiváló, agilis új főszolgabírója: Nagy Márton tegnap vette át a járás ügyeinek vezetését. Az összes községeknek nyomtatásban küldötte meg első rendeletét, amely székfoglaló körirata s amelyben igen szépen fejtegeti a közigazgatásnál követendő helyes irányelveket. Hangsúlyozza, hogy jó közigazgatás a társadalom közrehatása nélkül nem képzelhető s ezért törekedni kell az előkelő tényezők jóakaró támogatásának megnyerésére. A tisztviselőktől az önkény és zsarnokság helyett a kellő erély mellett a tapintatos jó modort tartja szükségesnek. Igen szépen fejtegeti a községi jegyzői állás fontosságát, amelytől a község jóléte függ. — A köztisztviselői becstellessé szepőltennek akarja

tudni. Ezen az egy téren kiméletet ismerni nem fog. Igéri, hogy igyekezni fog a jegyzői kar érdekeit hatáskörében támogatni. A szépen megírt körlevél végén összetartásra, munkára és hazaszeretetre buzdítja a jegyzőket és közs. előjárókat s tudatja, hogy a főszolgabírói hivatal továbbra is Uri-utcán lesz. A szépen megírt székfoglaló méltó a kiváló fő-tisztviselőhöz, akiben Nagyvárad előkelő társadalma gazdagodott.

* Biharmegye közigazgatási bizottsági ülése. Tegnap tartotta Biharmegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését. Beöthy László főispán elnöklésével jelen voltak: Miskolczy Ferencz, Keszthelyi Zoltán, Valner Odön, Hranyczky Károly, Sipos Orbán, Markovits Ferencz, Kadnai Farkas püspök, Zigr Miklós, Hegyesi Márton, Jancsó Károly, Balogh Elemér, Vertheimstein Henrik. Az alispáni, tanfelügyelői és főorvosi jelentéseket tudomásul vették. E hónapban a főorvosi jelentés szerint a közegészségügyi állapotok javultak. A pénzügyigazgatóság jelentése szerint a törvényen kívüli állapotok dacára a megye területén az állami bevételek tetemesen nagyobb összegre ruognak, mint a múlt év júniusában, csupán az egyenes adó bevétel 6000 koronával kevesebb. A jelentések tudomásul vétele után több folyó ügyet intézett el a bizottság. Több felekezeti iskolai tanító államsegély iránti kérvényét pártolólágg terjesztik föl a kultusz-miniszterhez. A megyei árva ügyek rendezésére az államtól kiküldött bizottság működését tudomásul veszik. Több lényegtelen ügy elintézése után a bizottság e havi ülését befejezte.

* Hadapródok akarnak lenni. A következő tanévben Nagyvárad városának több alapítványi helye üresedik meg a m. kir. honvéd hadapródiskolánál. Az alapítványi helyekre nyolcz ifjú pályázott; ezek a következők: Kemény Ignác rendőrbiztos Zsigmond fia; Békessy János r. kath. tanító Leó Gyula nevű fia; — Szőke András r. alkapitány József nevű fia; — Kopócsy Endre városi számtiszt Endre Lajos fia; — Igaz János vasuti pénztárnok Odön nevű fia; — Dr. Nemes Imre tanár (Budapest) József nevű fia; — Szabó János József nevű fia és Kovács Dánielnek Dániel nevű fia. — A pályázók közül a városi közgyűlés ajánl megfelelő számban a honvédmíniszternek.

* Mozgó fényképek a Nagypiaczon. A Nagypiacz-téren látható kinematograf tulajdonosának a kapitányi hivatal nem adott engedélyt az előadások tartására. Ez ellen felebezést adott az illető a tanácshoz s a rendes illetményeken kívül még 100 koronát felajánlott a városi szegényalapra. A tanács tegnapi ülésén július 6-ikáig megadta az engedélyt, a körhintát azonban csak este 8 óráig tarthatja üzemben.

* A napszamosok bérharcza. Az építések-nél alkalmazott napszamosok bérharcza még egyre tart. Méltánytalan követeléseik mellett erőszakosan kitartanak, noha mindkét részről történtek békétárgyalások, de megállapodásra még nem jutottak. A közműves segédek szakegyletének küldöttsége tegnap délután felvilágosítást kért a főkapitánytól, a napszamosok bérharczának mibenlétéről. A közműves segédek arra tekintettel, hogy a sztrájk az ő érdekeiket is érinti, arra kérték Gerő Armin főkapitányt, hogy a megoldás érdekében lépjen közbe. A főkapitány megígérte, hogy az óra-rendszer szerint való díjazást kieszközli, de viszont felhívta a kiküldötteket, hogy a közműves szakegyletet bíráják rá, hogy hivatásához mértén minden rendelkezésére álló eszközzel igyekezzen a napszamosok e méltányosságát nélkülöző bérmozgalmát mielőbb leszelelni. Küldöttek megígérték, hogy ily értelemben javaslatot tesznek a szakszervezetnek.

* **A muzeum új képei.** Tegnap három jónévű művészünk tartotta bevonulását a muzeum képtárába, hogy a többi nagyok: Lotz, Ligeti, Innocent, Baditz, Feszty, Vajda stb. között helyet foglaljon. A megboldogult bibornok püspök Schlauch Lőrincz ugyanis három szép nagy festményt hagyott a muzeumnak, melyeket tegnap szállítottak a püspöki palotából a muzeumépületbe, hol egyelőre csak ideiglenes helyet nyertek, végleges helyök csak akkor léven megállapítható, ha majd a város Bihari Sándornak ideiglenesen a muzeumban elhelyezett kolosszális képét az új székházba viteti. A három új kép közül az egyik Molnár Józseftől való, rámostól csaknem öt méter széles és 3 és fél m. magas, s a 12 éves Jézust ábrázolja az írástudók között a jeruzsálemi templomban. A másik kép Kovács Mihály munkája 1873-ból s Jézust egy gazdag farizeus és egy szegény sánta koldus között mint a felebaráti szeretet hirdetőjét tünteti föl. Csaknem oly magas mint az előbbi kép, de a szélessége csak harmadannyi. Színpompában ragyogó lebilincselő alkotás. A harmadik kép némileg váradi érdekű: Vitéz János püspököt ábrázolván, amint Hunyadi Jánost latin nyelvre oktatta. Than Mór, veterán történelmi festőnk műve ez, tőkéletessé rajzzal, teljes történelmi pontossággal és jellemző erővel megalkotva, méltó a pesti muzeum gyönyörű frizének, (képszalagának) festőjéhez. Reméljük, hogy a muzeum művészeti gazdagodása újabb vonzerőt fog közönségünkre gyakorolni.

* **A napszám a hegyen.** A napszám a nagyváradi hegyen a most folyó hétre a hegybíró jelentése szerint a következő: kapás napszám 1 kor 80 fillér, a kötő napszám 1 korona.

* **Az ivlámpák bemutatása.** Erdekes összejövetel lesz ma, csütörtökön este a villamos világítást építő bizottságnak. Ekkor mutatják be ugyanis az alkalmazandó ivlámpákat, amelyek közül a bizottság kiválasztja azokat, amelyeket a városban használni óhajt. A bizottság összejövetelére a következő meghívót adták ki:

A villamos telep építését vezető, valamint felügyelő bizottság tagjait felkérem, miszerint f. évi július hó 2-án este fél 9 órakor tartandó ülésre megjelenni sziveskedjenek. Gyűlékezés: Olaszi városrész „Royal”-kávéház. Nagyvárad, 1903. július hó 1-én, *Bordé* Ferencz bizottsági elnök. *Tárgy:* Az alkalmazandó ivlámpák fényerejének bemutatása, s az alkalmazandó ivlámpa kiválasztása.

* **A városi adóhivatal vezetése.** Dr. *Istvánffy* István városi aljegyző, aki *Lukács* Odón távollétében a városi adóhivatal vezetésével lett megbízva, saját kérelmére visszahelyeztetett a polgármesteri hivatalhoz, az előző ügyek ellátására s helyébe *Eleméry* Ferencz aljegyző küldetett ki a városi adóhivatal vezetésére.

* **Bő áldás.** A csintalan gólya madár szokatlan szaporasággal látogatta meg *Veisz* Lipót fagyivásárhelyi kereskedő házat. Felesége a múlt éjszaka három eleven, egészséges gyermeket szült. A harmadik ikrek ketteje *fiu*, a harmadik pedig leány. Anya és gyermekei a körülményekhez képest jól érzik magukat.

* **Az orleansi szűz szentté avatása.** Ez évben szentté avatja a pápa *Jeanne d'Arcot*, *Orleans város történelmi nevezetességű szűzét*. Julius 14-én ül össze *XIII. Leo* pápa elnöklése alatt a kongregáció, amely előtt az orleansi püspököknek jelentést kell tennie a megboldogult életéről. Ezután következnek azonban még a szükséges csodatételek, számszerint négy, amelyeknek a szentté avatandó szentségi hatalmát kell bebizonyítani.

* **Baleset elleni biztosítás a városnál.** Nagyvárad városa az összes rendőri tisztet és legénységet, valamint a tűzoltókat baleset ellen biztosítja. A biztosító társulatok közül a legelőnyösebb ajánlatot a trieszti általános biztosító társaság adta be. Evenként 511 kor. 56 fillér összegért hajlandó az egész létszámot baleset ellen biztosítani.

* **Péter király riválisa.** Amerikából, a milliárdosok, a beszózott disznóhus, meg a humbug hazájából, szenzációs hírt hoz a táviró. A New-York melletti Brooklyn városban — jelent a hír — egész mozgalom van keletkezésében, amely foglalkoztatja a társaság egészét. A mozgalom indító oka pedig valószínűleg romantika: Szerbia új királyának, Péternek, riválisa támadt Brooklynban egy derék és vágynos borkereskedő személyében. A kereskedőt G. J. Thomas néven ismerik a városban, ez az amerikai név azonban csak legújabb keletű; az őseit Tomasicnak hívták s a család fája régmúlt, messzi századokban gyökerezik.

— Szerbia tulajdonképeni királya én vagyok, jelentette ki a borkereskedő egy újságíróknak. Mert én utolsó sarja vagyok annak a nagy családnak, amely még a 14-ik században uralkodott Szerbiában. Eddig nem akartam bolygatni a dolgot, mert Sándorral rokonszenveztem s különben is jól megy a borkereskedésem, hát nem szorultam rá a királyságra. Most azonban nem engedem a jussomat. Igényem van a trónhoz s ettől el nem állok.

Az újságíró nyomban mély tiszteletet ve gyített a szavaiba s kérdvén.

— S mi a szándéka feleségednek?

— Eladom az üzletemet és Szerbiába atazom, ahol ki fogom magam kiáltatni királynak. Igen, barátom, király leszek, de ne gondolja, hogy ebben csak hiu vágy vezérel. Nem; én a nemezis leszek. A büntető igazság. Bű tetni fogok bitófával és bárdal — nem tudom, milyen a kivégzés törvényes módja Szerbiában — össze fogom zúzni azokat a gazgyilkosokat!

A nemes intenció nagy lelkesedést keltett az amerikaiakban s máris egész szindikátus alakult a tró követelő segítségére.

Szóval: reszkess Péter király!

* **Bazzia.** Az éjszaka folyamán ismét raziát tartott a rendőrség. Ennek során 34 foglalkozás és lakás nélküli oly egyént állítottak elő, kik az ország minden részéből özönlöttek ide. A gyűlévész társaság java részét tolonczton távolítják illetőségi helyére.

* **Mindenkinek saját érdekében ajánljuk,** hogy tekintsen szét az újonnan megnagyobbított Amerikai áruházban, Fő-utca (Bazár-épület), a hol most remek nagy rőfös raktár lett berendezve s annak kirakatai figyelmet érdemel.

* **Figyelmeztetés.** Saját érdekében cselekszik mindenki, ha a villamos berendezésekről a *Nagyvárad* Műszaki Villamos Vállalatól (Nagyvárad takarékpénztár-épület) költséget kér, mely a *legalapossabban* és *teljesen díjmentesen* állíttatik ki a n. é. közönségnek. Csillárok részletfizetésre is kaphatók.

* **Tisztelettel hívjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét Mezey Dezső** műflakatos és toronyórás lapunk mai számában közölt hirdetésére.

EGYESÜLETEK.

Választmányi gyűlés a legényegyletben.

A nagyváradi katolikus legényegylet ma este *hét órakor* az új helyiségben választmányi gyűlést tart, melyre ez uton is felhívjuk a választmány tagjainak figyelmét.

MULATSÁG.

A tisztikar nyári mulatsága.

Az idei sikertelt nyári mulatságok sorában egyik legfényesebb táncestetélynek ígérkezik a helyőrségi tisztikar júliálisa, mely iránt már is élénk érdeklődés mutatkozik városszerte.

A nyári mulatságot folyó hó 4-én, szombaton tartják meg a Püspök-fürdőben. A téli tiszti estélyekre szóló meghívók a kirándulásra is érvényesek.

A rendezőség a visszautazás kényelmére tekintett I külön vonatról is gondoskodott.

NYILTTÉR.

B12 A
„Nagyvárad

hitelbank részvénytársaság” működését Kossuth Lajos-utca 10. sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végetti elfogadása könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók lezárolása.

Előlegek értékpapírokra és áru készletre.

Jelzálogköcsön nyújtása házakra és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények és kisorsolt értékpapírok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Az Igazgatóság.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, július 1. (Saj. tud. táv.) *Eötvös* Károly *Tomasic* beszédét zavarosnak látja. Minden nemzetnek joga van a maga nyelvét védelmezni. Hol az a rabbi, ki a magyar nemzetől nyelvét elvette volna valaha? A miniszterelnök csak ide cseppent, pedig nincs itt a gyökere politikai életünkben. Nem áll, hogy a szabadelvűség az államalkotó erő. Az államalkotó erő abban állott, hogy a barátainkkal békeességben éltünk, az ellen-ségeinket meg agyonvertük. (Élénk tetszés.) Negyven év óta olyan lett a magyar szabadelvűség, hogy minden jogot az állam nevében akar konfiskálni.

Ez nem szabadelvűség és ennek nem szabad érvényesülni. E nemzetnek már sok a vértanuja, nekünk pedig nem vértanuk, hanem küzdő harcosok kellene, a kik a haza védelmére kelnek. (Zajos tetszés.)

Az ülés ezzel véget ért.

A függetlenségi párt bomlása

Budapest, július 1. (Saj. tud. táv.) A képviselőház ülése után a függetlenségi pártból azok, a kik *Kossuth* Ferenczcel kiléptek a pártból, értekezletet tartottak. Jelen voltak: *Komjáthy*, *Biszony* Akos, *Brázay* Kálmán, *Justh* Gyula, *Endrey* Gyula, *Molnár* Akos. *Kossuth* Ferencz kijelentette, hogy a bánnal történt egyezsége után ő nem

vehet részt a további obstrukcióban, de a párt további harca ellen nincs ellenvétele. Kijelentette továbbá, hogy rövid időre visszavonul s Olaszországba utazik, de a párt kötelekéből nem lép ki. Ellenben *Justh* és *Komjáthy* kilépnek a függetlenségi pártból.

Budapest, július 1. (Saját tud. táv.) A függetlenségi szintén értekezletet tartottak *Barabás* Béla elnöklésével. Az értekezleten bejelentette a *Kossuth* Ferencz-nél járt küldöttség, hogy küldetésük nem járt sikerrel. Erre az értekezleten jelen voltak testületileg felkeresték *Kossuth* Ferenczet. *Kossuth* lakásán *Barabás* Béla kifejtette, hogy a párt bele nem nyugodhat vezére távozásába, mert a *Kossuth* tevékenysége nélkülözhetlen a pártban, s a párt kötelessége a felmerült differenciákat kiegyenlíteni.

Kossuth elérékenyülve válaszolt. Elismeri, hogy elvi ellentét nincs, de a párt magatartása nagyon megnehezíti az ő helyzetét, s kijelentette, hogy elhatározása mellett kitart. A párt erre kijelentette, hogy az elnöki széket nem tölti be s öt napi gondolkozási időt ad *Kossuth*nak. *Kossuth* Ferencz megígérte, hogy igyekezni fog a párttal egyezésre jutni.

Budapest, július 1. (Saját tud. táv.) Hir szerint *Barabás* Béla ívet köröztet a függetlenségi pártban, hogy aláírásukkal kötelezzék magukat a párt tagjai az obstrukció folytatására.

Ferdinánd bolgár fejedelem lemondása.

Szófia, július 1. (Saj. tud. távir.) *Ferdinánd* bolgár fejedelem állása a macedon forradalom miatt tarthatatlan lett, s a közel napokban lemondása várható. A bolgár nemzet 600.000 franc évi járadékot és 4 millió befektetési összeget biztosít a fejedelemnek békés lemondása esetén.

Főherczegek utazása.

Bécs, július 1. Frigyes főherczeg és leányai, *Gabriella* és *Izabella* főherczegnők tegnap Feltoronyból ideérkeztek. (M. T. I.)

Külföldi vélemények a magyar helyzetről.

London, július 1. A »Times« mai vezércikkében a magyar politikai viszonyokkal foglalkozik. A nevezett lap azt mondja, hogy a helyzet, mely úgy látszott, hogy a miniszterválság elintézésével tartós nyugalom garanciáját foglalja magában, oly fordulatot vett, mely Magyarország és a monarchia barátait aggodalommal tölti el. Ebben a pillanatban — úgy mond ez a vezető angol lap — különösen fontos volna, hogy tekintettel az Európa délkeleti részén uralkodó zavarokra a monarchia befolyása különös nyomatékkal jusson érvényre, holott éppen most prestizsét és erejét oktan módon kompromittálják pártoskodó viszálykodással és egyenetlenkedéssel. Mit remél tulajdonképen Magyarország a jövőben? Az Ausztriával való kapcsolat nélkül Európában teljesen elszigetelten állana. Eljöhét a nap, amikor Magyarországnak ugyanazokkal a nehézségekkel kellene megküzdenie, hogy a maga területén legyőzze a szeparatizmus örekvéseket, mint aminő nehézségek most támadnak a mo-

narchiára nézve Magyarország szeparatikus tendenciáiból.

Macedon forrongás.

Konstantinápoly, jul. 1. A porta közölte az osztrák-magyar és orosz nagykövetséggel, hogy a drinápolyi váli jelentése szerint *Kirkilisz*e szandsákból Kelet-Ruméliába költöző bolgárok török csapatokra lőttek, a miben a bolgár határőrségek segítségükre voltak. — Ezután a bolgárok elmenekültek, hogy a bandákhoz csatlakozzanak. (M. T. I.)

A spanyol vasuti szerencsétlenség áldozatai.

Madrid, jul. 1. Szaragossából érkezett hírek szerint eddig 62 halottat és 69 sebesültet szabadítottak ki az összeütközött vonatok romjai alól, míg körülbelül 50 halott még most is a romok alatt van. A kormány a kamarában és szenátusban tett kérdésre szigorú vizsgálatot helyezett kilátásba.

REGÉNY CSARNOK.

Sorsjáték.

Regény.

Írta: Stella (Szöke Berta.)

23

Résztevő tekintettel nézett körül, összehasonlította a régi értékes butorokat a mostaniakkal, a hajdani fényt a jelenlegi szegénységgel, majdsógorára függeszté szeméit. Hogy megviselte mindkettőjüket az a sok baj, kellemetlenség, szegények milyen derék jó emberek, de hisz talán ép az a hiba — gondolta, miközben mindenféléről beszéltek, — a sógor, ha valami jó könyvet olvas, ha elmerül egy önműködő virágöntöző vagy fűnyeső feltalálásába, akkor beszélhetnek neki tületről, termésről, gabonákról, sertésvészről. Süket fülekre találnak nála. A derék sógorasszony, no az ő természete jobban megfelelt volna a férfiénak, de hát ő mégis csak nő volt és mit tehetett? A jelen esetben éppen semmit, ha korábban tudja meg a dolgok állását, mindenesetre.

— Hanem most jut eszembe, hol van Márta, már jó negyed órája vagyok itt s még nem látam. Nincs itthon talán?

— Mártára rá sem ismeresz — dicsekedett az apa — az a leány nagyon megváltozott, előnyére, még pedig: szorgalmasan tanul s menyit segít Emmának, nem is hinnéd! A vacsora főzést ő vállalta magára, az anyjának ott sem szabad lennie. Mielőtt jöttél, pár perczel ment a konyhába.

— Én megyek megnézem, el sem tudom öt képzelné a főzőkanállal a kezében — szölt Vajdáné felállva helyéről — de merre, kérlek sógor.

— Csak jöjj utánam, de lassan, lepjük meg őket. Amint pár lépést tettek, a folyosóra vezető ajtó felpattant, Márta jelent meg az ajtó keretében. Egyszerű sötét kék ruha volt rajta, mely szorosan simulat gömbölyű, bár leányosan karcsu természetéhez, dus szöke haja egyszerűen fésülve, szabadon hagyta a tiszta nemes homlokot, arca kipirult a szokatlan munkában, szeme és ajka örömteljesen mosolygott. Nagyon kedves képet nyújtott a mint itt állt, nyitott ajtó sötét keretében, a lámpa reá eső sugárától megvilágítva. Vajdáné nem tudott szöhoz jutni kellemes meglepetésében.

— Róza néni meg sem ismer? — szöfalt meg a leány, látva nagynénje reaszegzett bámuló tekintetét — annyira megváltoztam volna?

— Édes gyermekem — mondta megölelve hugát — de mennyire megváltoztál! Tégláson 10 év alatt sem lettél volna ilyen jó színben. Pedig mennyire örültem volna, ilyen piros pezsgás arccal küldhetlek haza. És ime most...

— Igen, a baj, a dolog csak haszált — jegyezte meg az apa, — a mi Mártánknak, amit Bártfa, meg Vöslau meg nem adott, azt megadta néhány havi munka!

— De menjünk beljebb Róza néni, foglaljunk helyet, aztán beszéljen nekem Téglásról sokat, sokat, mindenre kíváncsi vagyok.

— Arra még rá értünk lányom. Beszéljünk rólad inkább, az fontosabb és jobban érdekel mindnyájunkat.

— Mit mondhatok ujat? Tud Róza néni már mindent, én csak ismétlésbe bocsátkozhatnám.

— Hisz nem is az általános dolgokat akarom újra elmondani veled, arról már jobb nem is beszélni, elmúlt, el kell feledni, remélni egy jobb jövőt, hanem kizárólag rólad akarok hallani.

— Mit kérem? Tanulok szorgalmasan, gyakran perelek apával mamával, a miért nem tudnak belenyugodni a változhatlanba, aztán ha elvégeztem az iskolai dolgaimat, ügyetlenkedem a háztartás körül. Tudja Róza néni, apáék soha annyi kozmás ételt, égett pecsenyét, elszózott paprikást nem ettek, mint mióta én készítem a vacsorát.

— Elszózott paprikás? Lányom, ez gyanus. — Dehogyan kérem, csupán arról tesz tanúságot, hogy kitűnő szemmértékkel bírok, mert gyakran hagyom helyett is sót teszkek a zsirba, a készítenő gulyáshoz.

— Ez azt bizonyítja fiacskám, hogy a hagymakedvencz ételeid között tartozik.

— Igen, annyira, hogyha tölem függne, megtiltanám a természetét.

— No hál' Istennek, ez nincs rád bizva, különben mit tennék mi szegény falusi gazdasszonyok, mivel adnók meg az ételek izét s mit adnánk szegény férjeinknek a szalonna mellé, mikor fél napig is kinn lesnek, a legkeményebb hidegben egy nyulra vagy özre.

— Kisasszony kérem, teríthetek? — szölt a nesz nélkül bejött cseléd.

— Köszönöm, majd elvégzem magam, csak menjen ki mamához! Megengedi Róza néni ugy-e? kérdé dologhoz fogva.

— Kérlek — felelt a vendég.

— Anyádnak feltétlenül kinn kell lennie? Nem végezhetéd te azt Márta? — kérdé a háziur.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

Többeknek. Számos kérdezősködékre tudomásul hozzuk, hogy a katolikus legényegylet igazgatója az egylet új helyiségének felszentelési ünnepélyén feltétlenül itthon lesz s csak 12-én csatlakozik a dunai kiránduló társasághoz.

KÖZGAZDASÁG.

Forgalmi kimutatás 1903. június hó 30-ról. Tiszta buza körülbelül 220 hltr. Kétszeres buza 50 hltr. Rozs 80 hltr. Arpa 30 hltr. Zab 100 hltr. Tengeri 120 hltr. Burgonya 75 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 80 drb. Félhizott 167 drb. Sovány 135 drb. Süldő 206 drb. Malacz 169 drb. Hizott marha 36 drb. Jármos ökör 285 drb. Fejős tehén 220 drb. Borju 232 drb. Bivaly 15 drb. Juh és kecske 70 drb. Ló 433 drb.

A szőlőbirtokosok ügyei.

— A hegyi választmány ügyei. —

A közgyűlés óta tegnap tartotta első ülését Nagyvárad város hegyi választmánya, a melyen különös érdeklődést keltett dr. *Molnár* Imre elnök előterjesztése a Magyar Szőlősgazdák Országos egyesületének közgyűléséről. Az általa előadottak nemcsak arról tesznek bizonyosságot, hogy a magyar szőlősgazdák a magyar szőlőbirtokosok között igen előkelő

helyet foglalnak, hanem olyan vezető birnak elnökükben, aki az országos gyűlésen a leg-
előkelőbb hivatalos személyek figyelmét is fel-
költötte szakszertű tudásával és a magyar bor-
termelés érdekében kifejtett tevékenységével,
ügyszeretével.

A hegyi választmány ülésén jelen voltak az
elnökön kívül Bordé Ferencz, Székely Sándor,
Pekánovits Imre, Guttmann József, Lévy Zsig-
mond, Tichy Gyula, Makkay József, Széles Lajos,
Füredy László, Kaczián Károly, Balázsovics Rezső
és Márkus János hegybíró.

A hegybíró jelentése felelmi, hogy a he-
gyen a múlt év óta több betöréses lopás
történt. A közegészségügyi állapot jó volt, csak
néhány fertőző betegség fordult elő. Meghalt
4 egyén, született 5 gyermek. A szőlőmunkákra
kedvező idő járt, munkás volt elég. — A
szőlőtermés kielégítőnek mutatkozik s ha ren-
dkívüli időjárás nem okoz kárt, az eredmény
a rendesenél jóval gazdagabb lesz. Gyümölcs-
termés azonban alig van.

A jelentést tudomásul vették, annak han-
goztatásával, hogy a hegyi rendészetet javi-
tani kell.

Szóba került az, hogy a mostani munkás
sztrájk alkalmával egyesek megkísérelték a
hegyi munkások felbujtását, de eredmény nél-
kül. Kedden már zavartalanul dolgoztak min-
denütt. Felkérték a hegybíró, hogy ha ha-
sonló mozgalom előfordul, hathatósan jár-
jon el.

A választmány elnökül ismét dr. Mol-
nár Imrét s jegyzőül Bordé Ferenczet választ-
otta meg.

Füredy László köszönetet mondott a
hegybíróknak egy haláleset alkalmából követelt
gyors eljárásáért.

Dr. Molnár Imre elnök ezután bejelentette,
hogy a hegyközség képviselőiben résztvevő a
Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének
Budapesten tartott alakuló közgyűlésén s be-
folyt a tanácskozába. Nagyvárád igen szépen
van képviselve az egyesületben, amennyiben a
Nagyváradról beiratkozott tagok egytizedét tes-
zik az összes tagoknak. A vidéki bizottságok
ügyrendjét is megállapították, ahol elfogadták
Molnár Imre azon javaslatát, hogy a vidéki
fiókokat ne kössék meg működésükben feles-
leges formalitásokkal; csak országos ügyekben
hozott határozatait küldessenek fel a központba.
Helyeslőleg fogadták s az igazgatóság tárgya-
lás alá veszi a tagdíjak leszállítása iránt tett
felszólalását. Rámutatott ezután, hogy eddig is
mily erős mozgalmat indított az orsz. egye-
sület egyes fontos kérdésekben, mint pl. a bor-
italadó leszállítása.

Az érdekes fejtegetést nagy figyelemmel
hallgatták s Pekánovics Imre indítványára
jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak az el-
nököknek.

Osztrák járadék papirban	— — — — —	99.80
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	120.75
Osztrák korona járadék	— — — — —	100.75
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	153.—
Osztrák magyar bank részvény	— — — — —	16.87
Magyar hitelbankrészvény	— — — — —	782.—
Osztrák hitelintézet részvény	— — — — —	667.50
Páti vista	— — — — —	95.20
29 frankos arany (Napoleon'dor)	— — — — —	19.04
Németbirodalmi márka	— — — — —	117.25
Londoni vista	— — — — —	239.30
20 márkás arany	— — — — —	23.45

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Figyelmeztetés.

Tudomásunkra jutott, hogy néhány
villamos berendezésekkel foglalkozó egyén
több helyen, mint a Ganz és Tsa cég al-
kalmazottjai mutatkoztak be, sőt egyik-
másik ily módon villamos berendezések
megrendelését át is vett illetéktelenül.

Figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy
ne engedje magát ily módon felületesni,
mert megrendelések felvételére megbízott
alkalmazottjaink igazolvánnyal vannak ellátva.

Nagyvárad, 1903. július 1.

Ganz és Tsa,

nagyváradai építészeti irodája.

147—1903. Hagy. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. közjegyző ezennel köz-
hírré teszem, hogy a néhai Zajnai János
prepost kanonok hagyatékához tartozó
különbéféle ingóságok, ugymint: értékpapi-
rok, butorok, felszerelési tárgyak, tűzifa,
és mintegy 130 hektoliter bor, a folyó
évi július hó 7-ik napján, kedden dél-
előtt 9 órakor, Nagyváradon Káptalan-sor
19. számú házban megtartandó nyilvános
árverésen fognak eladatni. Vevő a vétel-
árat leütéskor készpénzzel kifizetni, s a
megvásárolt tárgyakat azonnal elszállít-
tatni kötelese.

Nagy-Váradon, 1903. június hó 25-én.

Mezey Mihály,

333.

kir. közjegyző.

Ajánlkozás.

Okleveles tanítónő német
és francia társalgási és nyelv-
tani, továbbá zongorában
classicus és salon zenére ala-
pos oktatást ad.

Czím a kiadóhivatalban.

385

TELEFON 194.

TELEFON 194.

GYŐRI SÁNDOR

gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő
műhelye,

Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesí-
teni, hogy

gázerőre berendezett

mű- és homoru köszörülő műhelyemet

Kert-utca 1. szám alá át helyeztem és
azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a
legmodernebbül felszereltem

Minden e szak-

mába vágó mun-
kálatok, u. m.
ollók, tyukszem-
vágók, beretvák
és mindennemű
kések tükrőfé-
nyesre palléro-
zása, valamint
kémüves mun-
kák előállítás,
a leglekiismer-
tesebb kidolgozás
és árszámítás te-
kintetében a leg-
olesőbban állitta-
tik elő.

Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a
saját érdekükben is, hogy óvakodjanak az utcai
házaló köszörősöktől, kik a munkát nevemben
szedik össze köszörültetni s azt továbbítják.

295

Kiváló tisztelettel

Győri Sándor.

Határidők.

Budapest, július 1.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisa	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsde

Budapest, július 1.	
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. július 1-én.

Magyar aranyjáradék 4	120.50
Magyar koronajáradék	91.25
Magyar vasuti köl sön aranyban 4 1/2	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.75
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	198.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.—
Osztrák járadék papirban	100.—

A nagyváradai légszeszgyár Kátrány árjegyzéke:

2-től	9 kilóig	6 krajczár kilója
10 „	149 „	5 „
150 „	1000 „	4 „

Ennél nagyobb mennyiség vásárlásánál még további 10% enged-
ményt adunk.

Egész és félvaggon vásárlásánál az engedmény még nagyobb.
Egy hordó ára külön 4 korona, de azt teljesen jó állapotban
egy hónapon belül három koronáért visszavásároljuk.

Az áru gyártelepünkön átveendő és innen egyszerre elszállítandó.
Nagyvárad, 1903. június hóban.

A nagyváradai légszeszgyár.

332.

Számos kitüntetés! Számos kitüntetés!

DADAY JOZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórás

Nagyvárad, Szent János-utca 320. sz.

Van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhívni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbül berendezett

műlakatos és toronyóra műhelyhelyiségemre,

hol több kiállításon kitüntetett szerkezetű **TORONYÓRAIM** vörös fémből készült főkerekekkel s a felhuzást könnyítő, a legcélszerűbb módon alkalmazható **külön mozgó orsókkal** s a súlyemelő czinkezett vassodronyköteleket tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZ TORONYÓRAIMNAK jóállás felelősség mellett felállítását is elvállalom melyek **pontos járásáért** szavatolok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelttel

MEZEY DEZSŐ,
műlakatos és toronyórás.

216

Hazai ipar!

Butor

Modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ
butorgyárosoknál, 296
Nagyvárad, Zöldfa utca elején.

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérebevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárnál. 307.

Figyelem!

Az „Amerikai áruháza” olcsó árakban utólérhetetlen!

Értesíteni kívánom a t. vevőközönséget, hogy az üzlet a régi helyiségbe **Fő-utca (Bazár-épület)** lett visszahelyezve, a hol most a rövidáruval kapcsolatban

gyönyörű rőfös raktár lett berendezve

teljesen új, remek áruval melynek mekintése figyelmet érdemel.

Telefon-szám: 372.

Tisztelettel
AMERIKAI ÁRUHÁZ.

Távbeszélő: 67. sz. **KRUGSTEIN IZIDOR UTÓDA** Sügöny cím: Rosenberg Izsó

Rosenberg Izsó

építkezési anyagok, gazdasági cikkek és zsiradékok nagy raktára
Nagyvárad, Kossuth-utca.

I-ső rendű **BEOCSINI** Portland-CEMENT.
I-ső rendű R o m á n -

EGERESI alabastrom és szobrász GIPSZ.

MENYEZET NÁDFONAT.

CEMENTLAPOK és **BETONCSÖVEK.**

CARBOLINEUM és **TINCTORAL**
megóvják a fát a korhadástól.

KÖAGYAGCSÖVEK.

Valódi **ASZFALT FEDÉLLEMEZEK.**
Aszfalt **ELSZIGETELŐ** lemezek.

Köszén-Kátrány.

Gazdasági cikkek:

Kitűnő minőségű gép- és henger-olajok.
I-a **REPCZE-OLAJ** (égető-olaj).
Első rendű 250

TOVOTTE gépszir, kocsikenőcs és petroleum.
CARBOLSAV. **CREOLIN.**

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.